

Obsah

Předmluva	12
Úvod	13

I. OBECNÁ ČÁST

Zvláštnosti radiodiagnostiky nitrohrudních orgánů u novorozenců a kojenců	17
Rentgenová anatomie	20
Vývoj plic a fyziologické zvláštnosti	22
Vývoj plic	22
Antiatalektatický faktor, surfaktant	22
Očista plic od tekutiny. Počátek provzdušnění plic	23
Terminologie a klinická symptomatologie pneumopatií	26

II. SPECIÁLNÍ ČÁST

Radiodiagnostika chorobných stavů nitrohrudních orgánů	31
Plice	33
1. Vlhká plice, wet lung disease	33
2. Nevzdušná plice	35
Atelektáza plic	37
Primární (vrozená) atelektáza	37
Sekundární (získaná) atelektáza	38
3. Syndrom hyalinních blanek, idiopatický respiratory distress syndrom	39
4. Apoplexia pulmonum, krvácení do plic, plicní hemoragie	43
5. Hydrops fetus congenitus	44
6. Aspirační syndrom	47
Aspirační syndrom novorozenců	47
7. Neonatální pneumonie	49
Časné pneumonie	49
Pozdní, získané pneumonie	50
Pneumonia alba	51
Listerióza	51
Toxoplazmóza	52
Cytomegalické inkluze	52
Plicní tuberkulóza	52
Pneumocystová pneumonie, intersticiální plazmacelulární pneumonie	52

Plicní mykózy novorozenců	52
Stafylokoková pneumonie	54
8. Syndrom Wilsonové-Mikityho, dysmaturita plic	54
9. Bronchopulmonální dysplazie	57
10. Pneumopatie z barotraumat	60
Intersticiální emfyzém plic	60
Emfyzematózní buly	61
Pneumotorax	61
Hydropneumotorax	61
Pneumomediastinum, mediastinální emfyzém	62
Pneumoperikard	63
11. Aspirace	63
Lipoidní pneumonie	64
Aspirace cizího tělesa	66
Aspirace derivátů nafty	66
12. Záněty dýchacích cest a plic	67
Záněty bronchů, bronchitida, peribronchitida a peribronchi- ální infiltrace	68
Bronchiolitida, bronchitis capillaris	69
Pertuse	69
Záněty plic, pneumonie	70
Bronchopneumonie	71
Segmentární a lobární pneumonie	73
Stafylokoková pneumonie	78
Gangréna plic	81
Virové pneumonie	81
Primární atypická pneumonie	82
13. Tuberkulóza plic	83
Adnátní tuberkulóza plic	83
Miliární tuberkulóza	84
Primární komplex	84
Bronchogenní rozptyl	84
14. Plicní mykózy	85
Plicní soor, moniliáza, kandidiáza	85
Aspergilóza	86
Aktinomykóza	86
Nokardióza	87
Kryptokokóza, torulóza plic	88
Mukormykóza	89
Adiospiromykóza	89
Histoplazmóza	89
Mykotický megalomycetom, aspergilom	89
15. Pleurální výpotek	90

Pleurální efúze novorozenců	90
Hydrotorax	90
Mediastinální pleuritida	93
Horní zadní mediastinální pleuritida	95
Tzv. „pleuritis mediastinalis superior anterior dextra“	95
Dolní zadní mediastinální pleuritida	95
Interlobární výpotek	95
Infrapulmonální výpotek	96
Chylotorax	97
Hemotorax	97
Pleurální transsudát	97
16. Intersticiální změny plic	97
Cystická fibróza plic, mukoviscidóza	100
Plicní hemosideróza, hnědá indurace plic, Ceelenův syndrom	102
Intersticiální fibróza plic, difúzní plicní fibróza	104
Pneumocystová pneumonie, intersticiální plazmacelulární pneumonie	106
Intersticiální změny u tezaurujících onemocnění	108
Histiocytóza X	108
Lipoidóza Niemannova-Pickova	108
Infantilní forma Gaucherovy lipoidózy	108
Nekrotizující granulomatóza, Wegenerův syndrom	110
Idiopatická plicní alveolární mikrolitiáza	110
17. Plicní projasnění	110
Plicní emfyzém	111
Funkční emfyzém	111
Obstrukční emfyzém	111
Swyerův-Jamesův syndrom, jednostranná zvýšená vzdušnost plic	113
Emfyzematózní buly	113
Infekční pneumatokély	115
Vzdušné plicní cysty	115
Plicní absces	115
Tuberkulózní kaverna	117
Rozpadové mykotické dutiny	117
Cystická forma plicní sekvestrace	117
Vrozené anomálie respiračního systému	118
A. Anomálie horních cest dýchacích	118
I. Extratorakální anomálie	118
Atrézie choan	118
Mikrognatie	119
Tyreoglosální cysta	119
Ektopická nebo aberantní tkáň tyreoidey	119

II. Anomálie v oblasti laryngu	119
Atrézie a stenóza laryngu	119
Hypoplazie laryngu	119
Laryngokéla a cysty	119
III. Anomálie v oblasti průdušnice a velkých bronchů	120
Ageneze a atrézie průdušnice	120
Zúžení průdušnice, hypoplazie, stenóza průdušnice	120
Chybění nebo deformace průdušnicových chrupavek	120
Tracheomalacie	120
Tracheobronchomegalie, idiopatická megatrachea, tracheoektazie, syndrom Mounierův-Kuhnův	121
Deformace průdušnice a hlavních bronchů	122
Tracheokéla, divertikly, cysty	122
Píštěle	122
Laryngotracheální rozštěp, oesophagotrachea, tracheo-oesophagus	122
Tracheo-oesofageální píštěle	122
Bronchobiliární píštěl	126
Bronchopleurální píštěl	126
Bronchojejunální nebo bronchogastrická píštěl	126
Anomálie bifurkace	126
Kalcifikace laryngu a průdušnice	127
B. Anomálie plic a intrapulmonálních bronchů	127
Anomálie laloků plic	127
Aplazie (ageneze) plíce	127
Ageneze nebo hypoplazie jednotlivých plicních laloků	128
Hypoplazie plíce	128
Jednostranná hypoplazie plic	128
Oboustranná hypoplazie plic	129
Vrozené cystické malformace plic	130
Solitární plicní cysta	131
Enterogenní a neurenterické cysty	134
Multilokulární cysta	139
Mnohotné plicní cysty	140
Vrozená cystická dysplazie plic, voštinovitá plíce, vrozené bronchiektazie, polycystóza plic, multicystická choroba plic	140
Vrozená cystická adenomatózní malformace plic	142
Cystické lymfangiektazie plic	143
Sekvestrace plic	145
Intralobární sekvestrace	145
Extralobární sekvestrace, akcesorní, nadpočetná plíce, etrapulmonální cysta	146

Vrozený obstrukční (lobární) emfyzém, hypertrofický lobární emfyzém, lokalizovaný lobární emfyzém, regionální obstrukční emfyzém, idiopatický emfyzém	147
C. Anomálie kardiovaskulární	150
D. Anomálie bránice	150
E. Anomálie hrudníku	150
Asfyktizující dystrofie hrudníku (asphyxiating thoracic dystrophy)	150
Hrudní meningokéla a meningomyelokéla	150
Nitrohruční (přední, laterální) meningokéla	151
Extratorakální inherniace plicí	155
Bránice	156
1. Vývoj, anatomie a funkce bránice	156
2. Změny funkce	158
Neuromuskulární dysfunkce	158
„Fyziologická“ dysfunkce	158
Částečná elevace bránice	159
Segmentace bránice	159
Patologické dysfunkce	159
Vzácné poruchy pohybů bránice	159
3. Změny uložení bránice	162
Oboustranný vysoký stav bránice	162
Jednostranný vysoký stav bránice	162
Oboustranný nízký stav bránice	162
Jednostranný nízký stav bránice	162
4. Vrozené anomálie bránice	162
Brániční kýly	162
Zdvojená (akcesorní) bránice	171
Hepatodiafragmatická interpozice trávicí trubice, Chilaiditiho syndrom	172
Mediastinum	173
1. Poznámky k rentgenovému vyšetření a anatomii mediastina	173
2. Změny polohy mediastina	174
3. Tymus	175
4. Tumoriformní útvary mediastina	179
5. Pneumomediastinum	182
6. Mediastinální pleuritida	182
Kardiovaskulární systém	184
1. Fyziologické poznámky	184
Změny cirkulace po narození	184
2. Rentgenová anatomie a změny velikosti srdce	186
Kardiomegalie	187
Mikrokardie	188
3. Změny polohy srdce	188

Dextrokardie	188
Situs viscerum indeterminatus (ambiguus)	188
Dextropozice a sinistropozice	189
Ektopie srdce	190
4. Změny tvaru srdce a jeho jednotlivých částí	190
5. Vrozené anomálie kardiiovaskulární	191
6. Cévní anomálie projevující se změnami na jícnu	193
Zdvojený oblouk aorty, arcus aortae duplex	194
Pravostranný oblouk aorty s levostranným ligamentum arteriosum	195
Aberantní pravostranná arteria subclavia	195
Aberantní levostranná arteria pulmonalis	195
Vrozená aneurysmata srdce a velkých cév	195
Aneurysma srdce	196
Vinutý oblouk aorty, arcus aortae bicurvatus, kinking (buckling) oblouku aorty, pseudokoarktace aorty	196
7. Cévní anomálie beze změn na jícnu	197
Hypoplasia a. pulmonalis	197
Arteriovenózní píštěle, arteriovenózní aneurysmata plic	198
Aneurysma a. pulmonalis	200
Transpozice velkých tepen	200
Koarktace aorty, stenóza istmu aorty	200
Anomální žilní návrat	200
Syndrom „turecké šavle“, scimitar syndrom	201
8. Anomálie perikardu	204
Vrozená aplazie části nebo celého perikardu	204
Perikardiální divertikl a cysta	204
9. Kardiomyopatie	205
Fibroelastóza myokardu, endokardiální fibroelastóza, skleróza endokardu, vrozená subendokardiální myofibróza, fetální endokarditida, endokardiální dysplazie	205
10. Myokarditida a perikarditida	207
Myokarditida	207
Perikarditida	207
11. Plicní hypertenze	208
Pasívní hypertenze	208
Zvýšená rezistence	209
Hyperkinetická hypertenze	209
12. Plicní edém	209
Nádory hrudníku a nitrohrudních orgánů	211
Nádory hrudníku	211
Nádory plic	211

Plicní hamartomy, hemangiorhabdomyomy, chondrohamartomy	211
Plicní metastázy	213
Nádory pleury	213
Nádory mediastina	213
Nádory srdce	214
Monografie	215
Literatura	216
Rejstřík	243